

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło

w sprawie z powództwa J. L., R. P., M. C., M. K., Z. S., P. S., G. K.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.
o odszkodowanie, ukształtowanie prawa,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 10 października 2018 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 marca 2017 r., sygn. akt XXI Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

P. S.A. z siedzibą w W. zaskarżyła skargą kasacyjną wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 marca 2017 r., wydany w sprawie z powództwa J. L., R. P., M. C., P. S., M. K., G. K. i Z. S. o odszkodowanie za naruszenie zasad równego traktowania.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła naruszenie prawa materialnego: art. 11² k.p. oraz art. 471 k.c. w związku z art. 300 k.p., przez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że różnicowanie przez pozwaną wynagrodzeń z takiej przyczyny jak doświadczenie zawodowe w pracy, narusza zasadę równych praw, o której mowa w art. 11² k.p.; przez przyjęcie, że przepis ten nie zezwala na różnicowanie wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w tym samym zakładzie ze względu na inne przyczyny, niż wynikające z tego przepisu, a inne okoliczności, np. doświadczenie zawodowe, pozostają bez znaczenia dla uzasadnienia

różnicowania wynagrodzenia jednakowo pracujących pracowników. Skargę kasacyjną oparto także na naruszeniu przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: 1/ art. 227 k.p.c. w związku z art. 217 § 2 k.p.c., przez dokonanie niekompletnej oceny dowodów, co nie pozwoliło Sądom pierwszej i drugiej instancji dokonać właściwej oceny stanu faktycznego i skutkowało błędnym uznaniem, że pozwana naruszyła zasadę równych praw (art. 11² k.p.); 2/ art. 328 k.p.c., przez niewskazanie i nieodniesienie się w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, z jakich przyczyn doświadczenie zawodowe w pracy w ochronie nie stanowi okoliczności istotnej, uzasadniającej niezastosowanie mechanizmu z art. 11² k.p.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Zdaniem skarżącej, bazując na zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym i okolicznościach faktycznych sprawy za błędne należy uznać stanowisko Sądów orzekających, że wynagrodzenie nie może być różnicowanie z takich przyczyn, jak doświadczenie zawodowe i to niezależnie od tego, w jakim stopniu przekłada się to na jakość pracy. Błędne jest twierdzenie, że okoliczności i kryteria inne, niż różnice w zakresie obowiązków i wykonywanej pracy, nie mają znaczenia dla uzasadnienia różnic w wynagrodzeniu zasadniczym. Skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W., z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego; ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, przez zmianę wyroku Sądu Rejonowego oraz częściowo zmieniającego go wyroku Sądu Okręgowego i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r.,

I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przez siebie przesłanki przedsądu. Zdaniem autora skargi kasacyjnej, kwalifikowane naruszenie przez Sąd drugiej instancji art. 11² k.p. polegało na niewzięciu pod uwagę, że uzasadnionym kryterium dyferencjacji wysokości wynagrodzenia może być doświadczenie zawodowe pracownika i to niezależnie od tego, w jakim stopniu przekłada się to na jakość pracy. Należy zauważyć, że Sąd drugiej instancji nie wyraził poglądu, że wynagrodzenie zasadnicze nie może być w ogóle różnicowanie z uwagi na doświadczenie zawodowe pracowników mierzone stażem ich pracy, ale ustalił, że w rzeczywistości nie to kryterium zadecydowało o różnicy w wysokości wynagrodzeń zasadniczych (strona pozwana nie wykazała, że krótszy staż pracy przekładał się na pracę o gorszej jakości czy niższej przydatności dla pracodawcy), lecz stan taki wynikał z zaszłości historycznych związanych z przekształcaniem pozwanego przedsiębiorstwa. Sąd Okręgowy podkreślił znaczną zwłokę pracodawcy w podjęciu działań ujednolicających wynagrodzenia pracowników, a co ważniejsze, wskazał, że mimo ujednolicenia zasada wynagradzania powodowie nadal otrzymywali niższe wynagrodzenia zasadnicze, niż najwyżej wynagradzani w tej grupie referencyjnej pracownicy (uzasadnienie wyroku s. 32-35). W istocie zatem podniesiona przez skarżącą argumentacja wskazuje, że

pod pozorem naruszenia prawa materialnego, kontestowana jest podstawa faktyczna zaskarżonego wyroku. Tymczasem Sąd Najwyższy związany jest stanem faktycznym ustalonym przez sądy rozpoznające daną sprawę merytorycznie (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), zaś podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Wobec niewykazania przez skarżącą istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.